

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Szymczewska

Protokolant: Magdalena Kuryś-Stoińska

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2019 r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. K. (1)

przeciwko małoletnim P. K., W. K. i R. K. reprezentowanym przez matkę M. K.

o obniżenie alimentów

1. Zasądza od powoda R. K. (1) na rzecz małoletniego pozwanego P. K. obniżoną rentę alimentacyjną w wysokości po 250,00 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, na rzecz małoletniego pozwanego W. K. obniżoną rentę alimentacyjną w wysokości po 250,00 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie i na rzecz małoletniej pozwanej R. K. obniżoną rentę alimentacyjną w wysokości po 250,00 zł (dwieście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, łącznie 750 zł miesięcznie, płatne z góry do 11-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletnich pozwanych M. K., poczynając od dnia 26.11.2018 r. – i to w miejsce renty alimentacyjnej ustalonej w wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie o sygn. XIV C 915/13;
2. W pozostałym zakresie powództwo oddała;
3. Odstępuje od obciążenia małoletnich pozwanych obowiązkiem częściowego zwrotu kosztów procesu.

sędzia Katarzyna Szymczewska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 26.11.2018 r. powód R. K. (1) wniósł o obniżenie rent alimentacyjnych obciążających go na rzecz małoletnich dzieci P., W. i R. rodz. K. w kwocie po 350 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich do kwot po 33 zł miesięcznie dla każdego z małoletnich i to z dniem wytoczenia powództwa.

W uzasadnieniu wskazano, że od marca 2015 r. pozwany zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę na czas określony w wymiarze 1/8 etatu jako pomocnik murarza, a od marca 2016 roku jego wynagrodzenie wynosi 231,25 zł brutto miesięcznie. Obecnie jednak pobiera zasiłek choroby, gdyż od 7 maja 2018 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim i jest niezdolny do pracy. Nadto na dzień 12.02.2019 r. ma wyznaczony zabieg operacyjny. Podano, że od maja 2018 r. pozostaje na utrzymaniu swojej siostry, a samodzielnie ponosi opłaty z tytułu zużycia energii elektrycznej – 25 zł, wody – 10 zł oraz abonamentu telewizyjnego – 39,94 zł.

W odpowiedzi na pozew przedstawicielka ustawowa małoletnich pozwanych M. K., wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych wskazując, że obecna wysokość renty alimentacyjnej ukształtowana została wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. wydanym dnia 25.03.2014 r. w sprawie sygn. akt XIV C 815/13, rozwiązującym małżeństwo rodziców małoletnich pozwanych poprzez rozwód z winy powoda. Ani w trakcie małżeństwa M. K. i R. K.

(1), ani też po jego rozwiązaniu powód nigdy niełożył na dzieci i rodzinę, wszystkie uzyskane dochody marnotrawiąc na alkohol i papierosy. Nadto powód nie interesował się dziećmi, nie uczestniczył w ich wychowaniu i nie czynił żadnych starań by odbudować relacje z nimi. M. K. podniosła także, że obecny stan zdrowia powoda jest jego winą, a wykazywane przez niego zarobki są nierzeczywiste, zaś umowa o pracę w wymiarze jedynie 1/8 etatu ma charakter umowy pozornej. W jej opinii obniżenie alimentów na dzieci byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Małoletni pozwani nadal przecież uczą się i nie są w stanie samodzielnie się utrzymać, a koszty ich utrzymania nie tylko nie zmalały, ale wręcz wzrosły od czasu poprzedniego orzekania o wysokości renty alimentacyjnej. W utrzymaniu dzieci matce pomaga jej rodzina.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Małoletni P. K. ur. (...), W. K. ur. (...) i R. K. (2) ur. (...) są dziećmi pochodzącymi ze związku małżeńskiego M. K. i R. K. (1), rozwiązanego wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. z dnia 25.03.2014 r. sygn. akt XIV C 915/13, poprzez rozwód z winy powoda. Na mocy tego orzeczenia R. K. (1) zobowiązany został nadto do łożenia na rzecz małoletnich pozwanych podwyższonej renty alimentacyjnej w wysokości po 350 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich.

okoliczności bezsporne, nadto dokumenty zebrane w aktach sprawy SO w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. sygn. XIV C 915/13

W tamtym czasie małoletni pozwani zamieszkiwali z matką w domu stanowiącym własność powoda, w którym zajmowali oni dwa pokoje. Wraz z nimi zamieszkiwała także ich starsza siostra K. oraz pełnoletni brat T.. Nadto w budynku tym zamieszkiwał też powód, zajmujący jeden pokój, oraz pełnoletnia siostra pozwanych wraz z dwójką swoich dzieci. P., W. i R. rodz. K. uczęszczali do szkoły podstawowej, nie chorowali przewlekłe, nie przyjmowali na stałe żadnych leków oraz nie posiadali szczególnych wymagań w zakresie wyżywienia, odzieży i obuwia czy środków higieny i czystości. Matka małoletnich pozwanych była zarejestrowana w PUP jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku i co do zasady utrzymywała się ze świadczeń i zasiłków celowych z (...) oraz alimentów wypłacanych jej z FAL na czwórkę małoletnich dzieci w łącznej wysokości 880 zł miesięcznie, a ustalonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Wągrowcu w dniu 24.02.2012 r. w sprawie sygn. akt III RC 10/12. M. K. korzystała także z pomocy finansowej od pełnoletniego syna T.. Powód przez średnio 5 dni w tygodniu pracował w firmie budowlanej D. B., jako pracownik ogólnobudowlany za wynagrodzeniem w kwocie 100 zł dziennie, przy czym pracę tę wykonywał bez umowy.

dowód: dokumenty zebrane w aktach sprawy SO w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. sygn. XIV C 915/13

W chwili obecnej P., W. i R. rodz. K. zamieszkują wraz z matką w P. w lokalu stanowiącym własność siostry M. K.. Na koszty utrzymania tego lokalu składają się opłaty za prąd – 150 zł miesięcznie, wodę – 40 zł miesięcznie, wywóz nieczystości płynnych – średnio 180 zł miesięcznie, gaz butlowy – 52 zł miesięcznie, wywóz odpadów komunalnych – 82 zł miesięcznie oraz ogrzewanie – około 200 zł miesięcznie w sezonie grzewczym. Małoletni pozwani uczęszczają do szkoły zawodowej w R., przy czym małoletni P. jest uczniem klasy II w zawodzie stolarz, małoletni W. jest uczniem klasy I w zawodzie stolarz, a małoletnia R. jest uczennicą klasy I w zawodzie sprzedawca. Wszyscy oni w ramach nauki będą odbywać odpłatne praktyki zawodowe. W minionym roku szkolnym P. K. uzyskiwał z tego tytułu dochód w kwocie 360 zł miesięcznie, w tym 200 zł stanowiło dobrowolną premię przekazywaną mu przez pracodawcę. Żaden z małoletnich pozwanych nie wymaga stosowania specjalistycznej diety. Nie mają oni także specjalnych wymagań w zakresie odzieży i obuwia, środków higieny i chemii gospodarczej, zaś zakupując te dobra matka małoletnich stara się zawsze wybierać tańsze rzeczy. M. K. ponosi także koszty związane z uczęszczaniem przez pozwanych do szkoły tj. składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz składki klasowe, przy czym nie są to znaczne kwoty. Częściowo pokrywa też koszty dojazdu dzieci do szkoły. Małoletni pozwani posiadają także telefony komórkowe na kartę, które doładowywane są za kwotę 10 zł miesięcznie dla każdego z nich.

dowód: kopia potwierdzeń wpłat, faktur i rachunków /k. 54-58/, zeznania M. K. /k. 61-62, 141-koperta/

M. K. posiada wykształcenie podstawowe. Co do zasady zarówno w trakcie trwania jej małżeństwa z powodem jak i po jego zakończeniu, poza krótkimi okresami czasu nie pracowała zarobkowo. Zdarzało się jednak, że dorabiała sobie podejmując prace dorywcze, jako pracownik fizyczny. Obecnie jest ona zarejestrowana jest w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku i utrzymuje się ze świadczenia wychowawczego 500 + w wysokości 1.500 zł miesięcznie, alimentów wypłacanych jej FAL oraz zasiłków celowych z (...).

dowód: zaświadczenie z (...) w R. /k. 53/, zaświadczenie z PUP w O. /k. 96/, zeznania M. K. /k. 61-62, 141-koperta/,

R. K. (1) nadal zamieszkuje w domu położonym w miejscowości Ł., stanowiącym jego własność, na koszty utrzymania którego składają się opłaty za zużycie prądu – 150 zł miesięcznie, wody 10 zł miesięcznie, gaz butlowy – 52 zł miesięcznie oraz ogrzewanie – 200 zł miesięcznie w sezonie grzewczym. Dom ten ma pow. 200 m², a powód zamieszkuje w nim sam. Ojciec małoletnich pozwanych choruje na nadciśnienie tętnicze i na miażdżycę kończyn dolnych. W okresie od lutego do lipca 2019 r. przeszedł trzy zabiegi operacyjne udrażniania tętnic kończyn dolnych. U powoda wykryto także guzy na nadnerczu oraz istnieje podejrzenie choroby cukrzycowej. Obecnie R. K. (1) pozostaje pod opieką lekarza endokrynologa i kardiologa i w związku z tym ponosi koszty dojazdu do lekarzy. Na zakup leków przeznacza zaś każdego miesiąca kwotę około 100 zł.

dowód: kopia dokumentacji medycznej powoda /k. 4, 71v, 72-78v/, zeznania R. K. (1) /k. 60-61, 141-koperta/

Powód z wykształcenia jest rolnikiem, ale w ostatnich latach pracował jako pracownik ogólnobudowlany. Od marca 2015 r. zatrudniony był on w firmie Przedsiębiorstwo Budowlane (...) na 1/8 etatu jako pomocnik murarza i uzyskiwał z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 231,35 zł brutto miesięcznie. W bieżącym roku otrzymał pracę na tych samych warunkach w firmie budowlanej J. B.. Z uwagi na swój stan zdrowia od maja 2018 r. powód faktycznie nie wykonuje jednak obowiązków zawodowych. Początkowo przebywał on na zwolnieniu chorobowym i z tego tytułu pobierał zasiłek chorobowy w wysokości średnio 150 zł miesięcznie. Następnie w listopadzie 2018 r. lekarz orzecznik ZUS uznał go za niezdolnego do pracy na okres 6 miesięcy, w wyniku czego uzyskał on na ten czas prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, najpierw w wysokości 90 % podstawy wymiaru, a później w wysokości 75 % podstawy. Dnia 10.05.2019 r. lekarz orzecznik ZUS ponownie stwierdził niezdolności powoda do pracy. Również tym razem niezdolność ta stwierdzona została na okres 6 miesięcy, a to z uwagi na rokowanie odzyskania przez R. K. (1) zdolności do pracy. Świadczenie rehabilitacyjne z tego tytułu przysługiwać będzie mu do końca października 2019 r. Nadto zaś powód posiada orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności, wydane na okres do 25.04.2020 r., w którym wskazano, że może on wykonywać pracę lekką z ograniczonym chodzeniem, na otwartym rynku pracy.

dowód: kopia orzeczeń lekarza orzecznika ZUS /k. 5, 100-101/, kopia decyzji ZUS /k. 6, 97-99/, kopie umów o pracę /k. 7-8/, kopia potwierdzeń wypłaty /k. 9/, informacja z ZUS /k. 44/, kopie orzeczenia o niepełnosprawności /k. 102, 103/, zeznania R. K. (1) /k. 60-61, 141-koperta/

Przy przyjęciu założenia, że w okresie poprzedzającym uzyskanie przez powoda prawa do zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego, zatrudniony byłby on na cały etat i uzyskiwał z tego tytułu wynagrodzenie przynajmniej w wysokości minimalnej krajowej, to wysokość tego świadczenia wynosiłaby obecnie średnio 1.500 zł – 1.600 zł brutto miesięcznie.

dowód: informacja z ZUS /k. 109-110/

W okresie ostatnich 6 miesięcy Powiatowe Urzędy Pracy w W., P., O. i C. posiadały oferty pracy:

- dla osób z wykształceniem rolniczym za proponowanym wynagrodzeniem do 3.000 zł brutto miesięcznie,
- na stanowisku pomocnik murarza za proponowanym wynagrodzeniem do 4.000 zł brutto miesięcznie,
- oraz dla osób bez kwalifikacji za proponowanym wynagrodzeniem do 3.000 zł brutto miesięcznie,

dowód: informacje z PUP w P. /k. 82/, PUP w W. /k. 86/, PUP w O. /k. 87-90/, PUP w C. /k. 92/.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił w oparciu o wymienione dowody z dokumentów oraz zeznania stron.

Na wstępie, przed omówieniem oceny zeznań stron należy zauważyć, że choć zasadniczo zgodnie z art. 299 k.p.c. dowód z przesłuchania stron winien mieć charakter jedynie pomocniczy, to specyfika spraw alimentacyjnych czyni dowody z dokumentów oraz zeznań stron zdecydowanie pierwszoplanowymi. Zwykle głównie same strony, a nie osoby postronne są zorientowane w skali życiowych potrzeb i wydatków ponoszonych na ich pokrycie. Również przy ocenie zeznań stron większe znaczenie niż w sprawach innego typu ma ich weryfikacja przez pryzmat doświadczenia życiowego. To oznacza, że Sąd analizuje zeznania stron w aspekcie przeciętnej wysokości podstawowych kosztów utrzymania osób dorosłych i dzieci w różnym wieku, znanej Sądowi w oparciu o własne doświadczenie życiowe, z doświadczenia związanego z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz z uwagi na posiadanie powszechnie dostępnej wiedzy o cenach popularnych produktów i usług.

Mając powyższe na uwadze, Sąd ocenił jako wiarygodne zeznania powoda R. K. (1) jak i przedstawicielki ustawowej małoletnich pozwanych M. K. w zakresie w jakim podnoszone przez nich okoliczności potwierdzone zostały stosowanymi dokumentami. W pozostałej części twierdzenia stron postępowania zasługiwały na miano prawdziwych wyłącznie w stopniu w jakim nie były one sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i wiedzą Sądu w ich zakresie.

Autentyczność przedstawionych przez stronę powodową i pozwanego oraz zgromadzonych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, jak również nie wywołała żadnych uzasadnionych wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości. Zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowiły one dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenie zawarte w ich treści. Fakt niekwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pozwolił nadto na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej. Do sprawy przedłożono również informacje udzielone przez Powiatowe Urzędy Pracy w W., C., O. i P., a także przez (...) w R. oraz ZUS. Jako dokumenty urzędowe zgodnie z dyspozycją art. 244 § 1 i 2 k.p.c. stanowiły dowód tego, co zostało w nich w sposób urzędowy zaświadczone.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie, jednakże jedynie w części.

Podstawą roszczenia powoda jest art. 138 k.r.o., zgodnie z którym zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego można żądać jedynie w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokojenia potrzeb własnymi siłami. Przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 k.r.o. należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowe i majątkowe stron oraz usprawiedliwione potrzeby uprawnionego. Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci wynika z art. 133 § 1 k.r.o., w myśl którego rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Oznacza to, że im wyższy standard życia rodziców tym na wyższym poziomie powinni oni zaspokajać potrzeby dzieci i gwarantować zaspokojenie nie tylko potrzeb podstawowych, ale i potrzeb na wyższym poziomie. Ponadto ustawodawca w § 2 art. 135 k.r.o. przewidział możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub części względem dziecka, które nie jest jeszcze w

stanie utrzymać się samodzielnie także poprzez osobiste starania o jego utrzymanie lub wychowanie. W tym wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (por. teza IV i VII uchw. SN z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988r., nr 4, poz. 42 oraz orz. SN z 10.10.1969 r. III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

W przypadku opóźnienia w zapłacie przez zobowiązanego świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego, temu ostatniemu przysługuje nadto roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c.

W niniejszej sprawie, od wydania przez Sąd Okręgowy w Poznaniu XI Wydział Cywilny z siedzibą w P. wyroku z dnia 25.03.2014 r. sygn. akt XIV C 915/13 ustalającego obowiązek alimentacyjny R. K. (1) względem jego małoletnich dzieci w dotychczasowej wysokości tj. po 350 zł miesięcznie dla każdego z nich, w sytuacji powoda zaszła istotna zmiana w rozumieniu art. 138 krio., uzasadniająca zmianę wysokości tego obowiązku. Poprzednio bowiem powód nie chorował przewlekłe, nie wymagał leczenia specjalistycznego i pracował w pełnym wymiarze czasu – choć bez podpisania umowy o pracę, uzyskując wynagrodzenie w wysokości po 100 zł dziennie. Obecnie zaś R. K. (1) nie tylko jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności, co potwierdza datowane na dzień 25.04.2019 r. orzeczenie, w treści którego wskazano, że może on podejmować pracę lekką i z ograniczeniem chodzenia na otwartym rynku pracy, ale też przedstawił on orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 10.05.2019 r. o całkowitej niezdolności do pracy, przy czym orzeczenie to zostało wydane mu na okres 6 miesięcy, gdyż z uwagi na dotychczas podjęte przez niego leczenie, w tym przebyte zabiegi operacyjne, powód posiada rokowania o możliwości powrotu do wykonywania pracy zarobkowej. Niemniej jednak niezaprzeczalne jest, że w chwili obecnej możliwości zarobkowe R. K. (1) są ograniczone. Dlatego też co do zasady Sąd podzielił stanowisko powoda co do istnienia podstaw do obniżenia obciążającej go renty alimentacyjnej, jednak nie w takim zakresie w jakim tego żądał.

W toku niniejszego postępowania R. K. (1) wskazywał, że obecnie utrzymuje się wyłącznie ze świadczenia rehabilitacyjnego w wysokości około 200 zł miesięcznie i w związku z tym nie jest w stanie łożyć na swoje dzieci alimentów większych niż po 33 zł miesięcznie dla każdego z nich. Rozważając ten argument Sąd miał na uwadze, że z kopii umów o pracę przedłożonych do akt sprawy, a także zeznań samego powoda wynika, iż w ostatnim okresie powód zatrudniony był jako pomocnik murarza na 1/8 etatu za wynagrodzeniem w wysokości około 230 zł brutto miesięcznie (od marca 2015 r. w firmie Przedsiębiorstwo (...), a następnie u jego ojca tj. J. B.). Co do zasady zaś wysokość zasiłku chorobowego czy też świadczenia rehabilitacyjnego pozostaje w bezpośrednim związku z wysokością wynagrodzenia za pracę jakie uprawniony do ich pobierania, uzyskuje przed okresem na jaki zostały mu przyznane. Sąd miał jednak na uwadze, że w myśl obowiązujących przepisów rodzic zawsze zobowiązany jest w pełni wykorzystywać posiadane możliwości zarobkowe, a zgodnie z treścią art. 136 krio jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana, bez ważnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne, nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych. Jak zaś ustalono, w czasie trwania sprawy rozwodowej R. K. (1) pracował u tego samego pracodawcy - D. B. i na tym samym stanowisku w pełnym wymiarze czasu, bez umowy w tzw. „szarej strefie”. Powód nie przedstawił żadnych dowodów na to, że po tym czasie zaszły jakieś szczególne okoliczności z uwagi na które w okresie przed uzyskaniem prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, nie mógł nadal pracować na pełen etat. W szczególności nie wskazuje na to dokumentacja medyczna przedstawiona przez R. K. (1), która dotyczy wyłącznie okresu od listopada 2018 r. Skoro zatem nie istniały żadne obiektywne przyczyny dla których powód nie mógł nadal pracować w takim samym wymiarze czasu jak w okresie rozwodowym lub chociażby w większej części niż tylko 1/8 etatu, to nasuwa się przypuszczenie, że pisemna umowa o pracę jaką powód zawarł z D. B. miała wyłącznie charakter symboliczny i pozorny – jak podniosła strona pozwana w odpowiedzi na pozew, podczas gdy w rzeczywistości R. K. (1) nadal świadczył pracę w większym wymiarze i uzyskiwał z tego tytułu większe zarobki niż wykazywał. W ocenie Sądu świadczy o tym również fakt, że choć formalnie powód już od 2015 r. pracował jedynie na 1/8 etatu i osiągał wynagrodzenie rzędu 200 zł, czyli zbliżone do wysokości świadczenia rehabilitacyjnego, to jednak dopiero po pogorszeniu się stanu zdrowia powoda i faktycznego zaprzestania pracy pod koniec 2018 r. wystąpił z pozwem o obniżenie alimentów. Sąd przyjął zatem założenie, że w okresie zanim pojawiły się u powoda problemy zdrowotne, zatrudniony był on na umowę o

pracę i pracował w pełnym wymiarze czasu, uzyskując z tego tytułu nawet najniższe wynagrodzenie, to obecnie jego świadczenie rehabilitacyjne oscylowałoby w granicach kwoty 1.200 zł – 1.300 zł netto miesięcznie. Okoliczność ta wynika wprost z informacji udzielonej tut. Sądowi przez ZUS. Bezsporne jest zatem, że aktualna wysokość świadczenia rehabilitacyjnego powoda jest bezpośrednim skutkiem jego postawy, a więc zastosowanie ma tu reguła wyrażona w art. 136 krio. Z uwagi na to Sąd uznał, że możliwości zarobkowe powoda w rozumieniu art. 135 § 1 krio wynoszą około 1.300 zł netto miesięcznie, a zatem równe są kwocie świadczenia jakie R. K. (1) pobierałby, gdyby w okresie przed pojawieniem się problemów zdrowotnych, pracował legalnie uzyskując przynajmniej najniższe krajowe wynagrodzenie. Zgodnie z zasadą równej stopy życiowej, kwotę tę podzielić należy tak, by powód posiadał środki na własne utrzymanie oraz by mógł partycypować w utrzymaniu swoich małoletnich dzieci.

Co do zasady ustalając wysokość świadczenia jakie zobowiązany do alimentacji winien przekazywać każdego miesiąca osobie uprawnionej, Sąd bierze pod uwagę wysokość kosztów zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb każdego z nich. Jednakże w niniejszej sprawie wysokość kosztów utrzymania małoletnich pozwanych nie ma de facto większego wpływu na wymiar renty alimentacyjnej. Jest ona bowiem ograniczona niskimi możliwościami zarobkowymi powoda.

Ustalając obecny wymiar świadczenia alimentacyjnego Sąd miał na zaś uwadze, że na pokrycie elementarnych usprawiedliwionych potrzeb każdego z małoletnich na ich podstawowym poziomie, koniecznym do prawidłowego rozwoju, niezbędna jest kwota co najmniej 750 zł miesięcznie. Jak bowiem ustalono w toku postępowania, żaden z nich nie choruje, nie przyjmuje na stałe żadnych leków i nie potrzebuje specjalistycznej opieki lekarskiej. Zakupując dla swoich dzieci odzież i obuwie oraz środki higieny i czystości M. K. korzysta natomiast z tanich marek i ogranicza się do zaspokojenia tych potrzeb małoletnich na podstawowym poziomie. Nadto choć ponosi ona pewne wydatki w związku z uczęszczaniem przez pozwanych do szkoły, to jednak nie są one znaczne, a na opłacenie dojazdów do szkoły otrzymuje świadczenie z (...). Sąd miał też na uwadze, że co do zasady jednostkowe koszty żywienia w wieloosobowych gospodarstwach domowych są niższe oraz, że małoletni korzystają z telefonów na kartę, a nadto każdego z nich obciąża ¼ całkowitych kosztów utrzymania mieszkania.

Wskazać też należy, że w myśl obowiązujących przepisów rodzice zobowiązani są do pokrywania kosztów utrzymania dziecka w zakresie w jakim nie jest ono w stanie zaspokoić ich z własnego majątku. Jak zaś ustalono w toku niniejszej sprawy, choć wszyscy pozwani są jeszcze małoletni i uczą się, to jednak posiadają już swoje dochody w postaci wynagrodzenia za praktyki. Wszyscy oni uczą się bowiem w szkole zawodowej, w ramach której odbywają odpłatną praktyczną naukę zawodu. Świadczenia z tego tytułu są co prawda stosunkowo niewielkie, niewątpliwie jednak pozwolą im choć w pewnej części zaspokoić niektóre swoje potrzeby. Nadto podkreślić należy, że w minionym roku szkolnym małoletni P. K. uzyskiwał z tego tytułu kwotę około 300 zł miesięcznie.

Ponadto Sąd zważył, że zgodnie z obowiązującymi przepisami do alimentacji dzieci zobowiązani są obydwój rodzice. Co prawda w myśl art. 135 § 2 krio wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie, jednak wskazać należy, że wszyscy małoletni są już w takim wieku, że nie trzeba wykonywać przy nich aż tak znacznej ilości czynności opiekuńczych. Dlatego też matka małoletnich winna w równej części z powodem pokrywać koszty utrzymania ich wspólnych dzieci. Co prawda M. K. posiada tylko wykształcenie podstawowe, nie pracuje i obecnie utrzymuje się z zasiłków z (...), świadczenia wychowawczego 500+ i alimentów wypłacanych jej z FAL, jednak nie jest ona pozbawiona możliwości zarobkowych. W Powiatowych Urzędach Pracy w W. i powiatach ościennych dostępnych jest wiele ofert pracy dla osób bez zawodu i kwalifikacji, za wynagrodzeniem równym minimalnemu wynagrodzeniu krajowemu tj. około 1.630 zł netto miesięcznie. Uznać zatem należy, że możliwości zarobkowe matki małoletnich pozwanych w rozumieniu art. 135 § 1 krio wynoszą właśnie 1.630 zł netto miesięcznie.

Wreszcie Sąd zważył, że po uiszczeniu przez powoda alimentów w kwocie po 250 zł miesięcznie dla każdego z małoletnich pozwanych, łącznie 750 zł miesięcznie, do dyspozycji pozostanie mu kwota 500 zł miesięcznie. Jednocześnie po pokryciu przez M. K. kosztów utrzymania jej małoletnich dzieci w tym samym zakresie tj. po 250 zł miesięcznie dla każdego z nich, usprawiedliwione potrzeby małoletnich P., W. i R. rodz. K. zaspokojone będą do wysokości kwoty 500 zł miesięcznie, a więc na takim samym, równym poziomie jak potrzeby ich ojca.

Mając powyższe na uwadze, Sąd za uzasadnione uznał obniżenie renty alimentacyjnej obciążającej powoda na rzecz jego małoletnich dzieci, ostatecznie ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XI Wydział Cywilny z siedzibą w P. wyroku z dnia 25.03.2014 r. sygn. akt XIV C 915/13 na kwoty po 350 zł miesięcznie do kwoty po 250 zł miesięcznie dla każdego z małoletnich, łącznie 750 zł miesięcznie.

Zdaniem Sądu alimenty we wskazanej kwocie są w zasięgu możliwości finansowych powoda. W tym miejscu należy ponownie podkreślić, że dla Sądu istotne były możliwości zarobkowe powoda – i to w aspekcie przepisu art. 136 k.r.o. – nie zaś realnie osiągnane dochody, które są następstwem nieprawidłowej postawy i błędnych wyborów pozwanego, a mianowicie rezygnacji z zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę. Po uiszczeniu tak ukształtowanej renty alimentacyjnej powinien on wówczas dysponować wystarczającą kwotą dochodu na pokrycie zgodnie z zasadą równej stopy życiowej, kosztów swojego utrzymania, jak i uczestniczenia wraz z matką dzieci w ponoszeniu kosztów utrzymania małoletnich P., W. i R. rodz. K..

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w pkt 1 sentencji wyroku, oddalając w pkt 2 powództwo w pozostałym zakresie.

W niniejszej sprawie strona pozwana korzystała z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych na mocy art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zgodnie z art. 100 k.p.c. wobec jedynie częściowego uwzględnienia żądań koszty procesu mogą zostać stosunkowo rozdzielone między stronami lub ulegają wzajemnemu zniesieniu. Powód zwolniony został od obowiązku ponoszenia tych kosztów postanowieniem tut. Sądu z dnia 04.02.2019 r. Uwzględniając zaś charakter roszczenia alimentacyjnego oraz fakt, iż koszty te zostałyby de facto ściągnięte z zasądnionego roszczenia, na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążenia małoletnich pozwanych nieuiszczonymi kosztami procesu.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1, zasądzającym podwyższone alimenty, nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności.

sędzia Katarzyna Szymczewska